

faa Sagen udsat. Det viser sig nemlig — hvilket ogsaa blev berørt af det ærede Medlem for Højrup (Deuntzer), som for kort Tid siden havde Ordet —, at der er stærk Tvivl til Stede om Betimeligheden af at gennemføre denne Sag paa den Maade, hvorpaa det af Justitsministeren er foreslaaet. Det har til Dels faaet Udslag i Ændringsforslagene, og i det hele mente vi, at man roligt kunde udsætte hele Sagen for at faa Tid til at komme til en klar Opfattelse af, hvad der burde gøres. Jeg tænker mig en Udsættelse af f. Eks. 3 Aar. Saa vilde man i Løbet af disse 3 Aar kunne have tænkt nærmere over Sagen, og maaske kunde adskillig Usikkerhed være klaret, saa at man kunde komme til en hel anden Ordning end den, der nu foreslaas af den højtærede Minister. Det vandt midlertid ikke Tilslutning i Udvalget. Der blev gjort gældende, at man derved vilde gaa Glip af den Afgift til Statskassen, som Nationalbanken skal yde, og at alene dette pekuniære Spørgsmaal maatte bevirke, at man ikke udsatte Indførelsen af den ny Ordning. Mig forekommer det, at dette Spørgsmaal om de 750,000 Kroners Afgift ikke kan og ikke bør være afgørende ved denne Sags Ordning. Det er dog en vigtig Sag, og er der Tvivl om, at det Forslag, der her foreligger, er det rette, bør man tage det under nøje Overvejelse og have Tid dertil. Hvis man griber fejl og ordner Sagen paa en uheldig Maade, kan der ske meget mere Skade, end der vil ske, hvis Staten mister denne Afgift. Det lykkedes ikke at faa Tilslutning dertil, og derfor opgave vi dette Forslag og søgte at forandre Forslaget paa den Maade, vi ønskede.

Jeg skal nu tillade mig at nævne de Ændringsforslag, som jeg i saa Henseende anser for at være de vigtigste. Det er Ændringsforslagene Nr. 16, 17 og 18. De gaa ud paa at forandre Repræsentantskabets og Direktionens Sammensætning. Ogsaa de andre Medlemmer af Udvalget, det ærede Flertal, have næret nogen Betænkelighed med Hensyn til Repræsentantskabets Sammensætning. Det kommer frem i Ændringsforslagene Nr. 21—23, som ere omtalte af det ærede Medlem for Højrup (Deuntzer), og hvori der f. Eks. omtales, at de stemmeberettigede Aktionærer skulle være danske Statsborgere. Efter det foreliggende Forslag behøve de ikke at være danske Statsborgere og efter Oktrojen heller ikke. Deri har man set en tydelig Fare for, at Aktierne kunde komme paa udenlandske Hænder, og at

Udlandet kunde afgøre Repræsentantskabets Sammensætning. Ligeledes er Tiden, hvori de skulle være Aktionærer for at opnaa Stemmeret, ændret til 6 Maanedre, og det Antal Stemmer, de maa møde med, er begrænset til 50 Stemmer. Det er disse Beskæringer af Regeringsforslaget, jeg sigtede til i mine første Udtalelser, og hvoraf det fremgaar, at hele Udvalget har været paa det rene med, at Forslaget her var for langt ude med Hensyn til at give den private Kapital Indflydelse paa denne Sags Ordning.

Efter vor Mening har man imidlertid, selv om man vedtager disse Ændringer, ikke tilstrækkeligt forandret Lovforslaget saaledes, som det burde forandres. Nu supplerer Repræsentantskabet sig selv. Aktionærerne eje ganske vist Aktierne, de hæve det Udbytte, Banken giver, men dermed ere de ogsaa færdige med deres Indflydelse paa Bankens Ledelse, de kunne ikke vælge en eneste Mand. Repræsentantskabet supplerer sig selv, og det vælger Direktionen med Undtagelse af det Medlem, som indsættes af Staten: altsaa, Aktionærerne have slet ingen Indflydelse paa, hvorledes Banken ledes. Det er i mine Øjne en Fordel, thi derved staa Ledelsen af Banken, Repræsentantskabet og Direktionen, ganske uafhængig af Aktionærerne og behøver ikke at tage noget Hensyn til dem. Hvis Aktionærernes Interesser skulde komme i Strid med de Interesser af samfundsmæssig Natur, som Direktionen og Repræsentantskabet menes at skulle varetage, kunne de uden Hensyn til Aktionærerne varetage disse Interesser. Efter Lovforslaget skal dette Forhold totalt forandres derhen, at nu skal hele Repræsentantskabet vælges af Aktionærerne og af Aktionærernes egen Midte. Der er ganske vist, som jeg har nævnt, enkelte Begrænsninger ved de Ændringsforslag, som ere stillede, men de borttage ikke Ordningens Hovedkarakter: fuldstændig at give Nationalbanken i Privatkapitalismens Vold. De privatkapitalistiske Interesser ville herefter blive absolut dominerende i Bankens Virksomhed.

Vi have tænkt en Del over, hvor vidt vi skulde gaa i saa Henseende. Vi kunde meget godt have Lyst til at gaa saa vidt, som de ere gaaede i Norge, hvor Aktionærerne heller ikke have noget at skulle have sagt med Hensyn til Bankens Ledelse, idet det dér er Stortinget, der vælger baade Repræsentantskabet og Direktionen. Man behøver ikke at være bange for, at Aktionærerne af den Grund skulle løbe